

KLAGANDE
JIK**MOTPART**
Miljöförbundet Blekinge Väst
294 80 Sölvesborg**ÖVERKLAGAT BESLUT**

Länsstyrelsen i Blekinge läns beslut den 1 mars 2010 i ärende nr 505-3372-09, se bilaga 1

SAKEN

Föreläggande vid vite att genomföra miljöteknisk markundersökning

BESLUTMiljödomstolen upphäver underinstansernas beslut och visar målet åter till miljöförbundet Blekinge Väst för fortsatt handläggning.

YRKANDEN M.M.

JIK har, så som det får förstås, yrkat att miljödomstolen upphäver föreläggande om att vidta miljöteknisk markundersökning av etapp 2 av tåkten på fastigheten Mörby 7:2 i Sölvesborgs kommun.

JIK har till stöd för sitt överklagande anfört i huvudsak följande. Det är inte rimligt att utföra en kemisk analys på varje lass som återförts till tåkten. Länsstyrelsen, som varit tillsynsmyndighet, har heller inte krävt eller upplyst honom om att sådan analys borde utföras. Han är övertygad om att stubbarna inte utgör någon miljöfara. Vidare borde bygglov inte beviljats för golfbanan om tåkten inte var färdigutredd. Slutligen har han förlorat i skogstillväxt på att ärendet inte är avslutat.

Miljöförbundet Blekinge Väst (MBV) har i ett till överklagandet bifogat yttrande anfört i huvudsak följande. MBV anser att länsstyrelsens resonemang är rimligt och motsätter sig inte den lättnad i kraven som länsstyrelsen beslutade om. Uppgifter rörande den närliggande golfbanan påverkar inte aktuellt ärende. MBV anser att det är bra att både verksamhetsutövaren och tillsynsmyndigheten har det gemensamma målet att kunna avsluta och godkänna efterbehandlingen av aktuell täkt.

SKÄL FÖR BESLUTET

Miljödomstolen konstaterar inledningsvis att vad domstolen har att pröva i målet är huruvida det kvarvarande föreläggandet, gällande miljöteknisk markundersökning, är skäligt. Bygglov för golfbana provas således inte i detta mål.

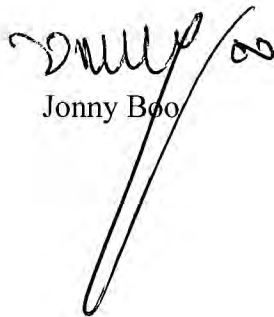
I målet tillämpliga bestämmelser framgår av det överklagade beslutet.

Enligt villkor i täkttillståndet ska tåkten efter avslutad brytning återfyllas med rena massor. Av handlingarna i målet framgår att även annat material än rena massor använts vid återfyllnaden. Det kan mot bakgrund härav vara skäligt att kräva en närmare utredning av fyllnadsmassorna. Eftersom en sådan utredning ska vara rimlig i enlighet med bestämmelserna i 2 kap 7 § miljöbalken, finner miljödomstolen att en mycket kostsam markanalys är ett allt för långtgående krav i nuläget.

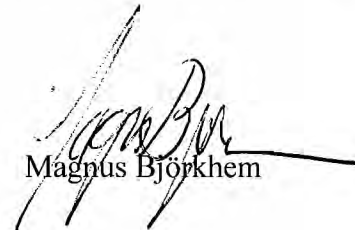
Miljödomstolen instämmer dock i underinstansernas bedömning att fyllnadsmassorna måste utredas – detta bör dock först ske genom en närmare utredning av massornas härkomst samt vilka föroreningar massorna potentiellt kan innehålla. Först efter en sådan utredning kan ställning tas till huruvida en mer omfattande markanalys eller andra åtgärder erfordras och vad som då efter en rimlighetsavvägning kan krävas.

Mot bakgrund av ovan anförda ska MBV:s och länsstyrelsens beslut upphävas och målet visas åter till MBV för fortsatt handläggning och utredning i enlighet med ovanstående.

Enligt 34 § andra stycket förvaltningsprocesslagen får detta beslut inte överklagas.

Jonny Boo

Magnus Björkhem

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Jonny Boo, ordförande, och miljörådet Magnus Björkhem. Föredragande har varit beredningsjuristen Johanna Lindström.

**LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN**

Tillsyn och prövning

BESLUT
2010-03-01

Delgivningskvitto

Dnr
505-3372-09

1 (4)

Se sändlista

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Miljödomstolen

Ink. 2010-03-23

Akt... M 1075/10
Aktbil... 2 rot 4

Överklagande av Miljöförbundets Blekinge Väst beslut angående vitesföreläggande att genomföra en miljöteknisk markundersökning av del av igenfylld täkt på fastigheten Mörby 7:2 i Sölvesborgs kommun

BESLUT

Länsstyrelsen ändrar de överklagade besluten endast på så sätt att kravet på grundvattenundersökning tas bort och att föreläggandena i övrigt skall ha iakttagits senast den 8 oktober 2010.

Detta beslut kan överklagas hos Växjö tingsrätt, miljödomstolen, se bilaga 1.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Förbundsdirectionen för Miljöförbundet Blekinge Väst (MBV) beslöt den 26 mars 2009, §§ 41-42, att förelägga JIK och PGK envar vid vite om 10 000 kr att senast den 2 november 2009 inkomma med resultaten av en miljöteknisk markundersökning av etapp 2 av täkten på fastigheten Mörby 7:2, se bilaga 2. Föreläggandena förenades även för både JIK och PGK med löpande vite om 5 000 kr för varje månad efter den 2 november 2009 som resultaten inte inkommit.

JIK och PGK har överklagat föreläggandena och yrkar, som det får förstås, att länsstyrelsen upphäver MBV:s beslut om förelägganden och beslutar att täkten är avslutad. Till stöd för överklagandena har de anfört bl.a. följande. De uppfattade täkten som avslutad och klar sex månader innan Sölvesborgs golfklubb fick bygglov för anläggande av golfbana över delar av täkten. Med anledning av bygglovet har en golfbana byggts och det har körts massor fram och tillbaka. De massorna kan JIK och PGK inte ansvara för. Nu så lång tid efteråt kan det via urlakning kommit in föroreningar som de inte vet något om. Inom golfbaneskötelsen ingår kemiska bekämpningsmedel och systemet är inte grundvattenbaserat, utan vatten pumpas från Siretorpskanalen och reningsverket i Sölvesborg. De kan inte tänka sig att det finns något olämpligt i de massor de transporterat dit och är inte oroliga för att provborra, men de oroar sig för kostnaden för alla dessa prover. De känner sig som brottslingar som måste bevisa sin oskuld. Det kan komma att kosta dem hundratusentals kronor att förklara sig oskyldiga. Deras erbjudande att MBV på egen hand får provborra kvarstår.

Postadress
SE-371 86 KARLSKRONA

Besöksadress
Ronnebygatan 22

Telefon/Telefax
0455-870 00
0455-870 01

E-post/webbplats:
blekinge@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/blekinge

Org.nr
202100-2320

up 1003019

MOTIVERING

Enligt 2 kap. 3 § miljöbalken (MB) skall alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Dessa försiktighetsmått skall vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Av 2 kap. 7 § MB framgår att ovan nämnda krav på hänsyn gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning skall särskilt beaktas nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

En tillsynsmyndighet får, med stöd av 26 kap. 9 § MB, meddela de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall för att MB samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken skall efterlevas. Mer ingripande åtgärder än som behövs i det enskilda fallet får inte meddelas. Ett föreläggande får enligt 14 § samma kapitel förenas med vite.

Enligt 26 kap. 22 § MB är den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller miljön, eller den som annars är skyldig att avhjälpa en olägenhet från sådan verksamhet, skyldig att utföra sådana undersökningar av verksamheten och dess verkningar som behövs för tillsynen.

Av handlingarna i ärendet framgår följande. JIK och PGK har gemensamt bedrivit täktverksamhet på fastigheten Mörby 7:2. Det senaste tillståndet meddelades 3 november 1999 och gällde till och med den 31 december 2006. I tillståndets villkor föreskrevs bl.a. att täkten får återfyllas efter avslutad brytning, dock endast med rena massor. Täkten är indelad i tre etapper, varav två brutits ut. Det nu aktuella ärendet avser etapp 2. Det är oklart när etapp 2 påbörjades, men området, som är ca 100 x 30 m, slutfylldes 2007. Täkten har hela tiden återfyllts i takt med att den brutits ut, så endast en mindre del av en etapp har varit utgrävd åt gången. Grävningarna har gjorts till ca 3-3,5 meters djup. Återfyllnaden har enligt JIK och PGK skötts av LGO (Charlottendal Maskin AB). De har informerats om tillståndet, men de har inte kontrollerat vilka massor som använts till täktens återfyllnad. LGO har utifrån befintlig dokumentation sammanställt varifrån massorna kommer, men uppgifter om från vilken fastighet eller adress som massorna har tagits saknas.

Länsstyrelsen gör följande bedömning.

En tillsynsmyndighet har enligt 26 kap. 9 och 22 §§ MB rätt att meddela förelägganden om t. ex. utredningar som behövs för tillsynen. Det krävs inte att verksamheten faktiskt konstaterats vara skadlig för människors hälsa eller miljön, det räcker att något sådant kan befaras. Meningen är att tillsynsmyndigheten genom redovisning av utredningen skall kunna få uppgifter som gör det möjligt att bedöma verksamheten, särskilt i vad mån den är hälso- eller miljöfarlig. Kostnaden för en sådan utredning åvilar verksam-

hetsutövaren. Kravet på utredning får inte vara orimligt, vilket dock är verksamhetsutövarens sak att visa.

Det är oklart varifrån massorna som använts till att återfylla täkten kommer. Av handlingarna i akten framgår dock att bland annat organiskt material i form av trädstubbar finns bland massorna, trots villkoret om återfyllnad med endast rena massor. Länsstyrelsen delar därför MBV:s uppfattning att det behövs en miljöteknisk markundersökning av täkten för att ge svar på om området är förorenat eller inte och därefter kunna gå vidare i ärendet.

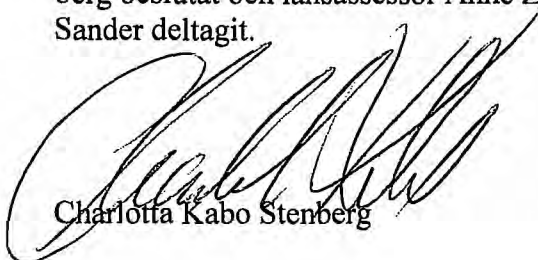
Anledningen till föreläggandet är att tillsynsmyndigheten befarar att täktinnehavarna har brutit mot villkor i tillståndet som säger att endast rena massor får användas till att fylla igen täkten. Det framgår inte av föreläggandet om det finns misstanke om att verksamheten skall ha förorenat även grundvatten. I täkttillståndets villkor står att brytning inte får bedrivas närmare högsta grundvattenyta än en meter. Tillsynsmyndigheten har inte, såvitt framgår av föreläggandet, visat att verksamheten har bedrivits under grundvattenytan. Föroreningar som finns ovanför grundvattenytan kan emellertid spridas till grundvattnet genom lakning eller i fri fas i vissa fall och man kan inte utesluta att utredningen bör omfatta även grundvatten i ett senare skede. Dock bör undersökningen i första steget inriktas på provtagningar i jord. Att föroreningar skulle finnas i grundvatten utan att förekomma i jorden anses inte sannolikt i det här fallet. Alltså är det inte motiverat att i ett första skede kräva även grundvattenundersökningar.

JIK och PGK har gjort gällande att massor körts fram och tillbaka i samband med anläggandet av golfbanan samt att kemiska bekämpningsmedel används i golfbaneskötseln, vilket kan ha påverkat täkten och som de inte kan ansvara för. Ett beslut om utredningsföreläggande innebär dock inte något beslut om efterbehandlingsåtgärder eller fördelning av ansvar för sådana åtgärder. Klagandenas invändningar i denna del bör därför inte medföra att föreläggandet upphävs.

Kostnaden för en utredning enligt 26 kap. 22 § MB åvilar som nämnts ovan verksamhetsutövaren, dvs. i detta fall JIK och PGK. De har inte visat att den aktuella utredningen i form av en miljöteknisk markundersökning skulle innebära en oskäligt hög kostnad eller att kravet på utredning av något annat skäl skulle vara orimligt.

Sammanfattningsvis finner länsstyrelsen att föreläggandena är lagligen grundade och att något skäl att upphäva dem inte framkommit. Länsstyrelsen ändrar därför endast de överklagade besluten på så sätt att kravet på grundvattenundersökning tas bort och att tidsfristen för att efterkomma föreläggandena flyttas fram.

Vid den slutliga handläggningen av detta ärende, i vilket länsråd Charlotta Kabo Stenberg beslutat och länsassessor Anne Zeift föredragit, har även miljöhandläggare Per Sander deltagit. RS

Charlotta Kabo Stenberg

Anne Zeift

Sändlista

1. JIK ,
2. PGK

Bilagor

1. Hur man överklagar
2. Förbundsdirectionens för Miljöförbundet Blekinge Väst beslut 2009-03-26, §§ 41-42

Kopia t

Miljöförbundet Blekinge Väst
Länsledningens kansli, pressen
Centralsdiariet
Akten

Hur man överklagar hos miljödomstolen

Om Ni är missnöjd med länsstyrelsens beslut kan Ni överklaga detta hos tingsrätten i Växjö, miljödomstolen.

Det gör Ni genom att i ett brev

- tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange ärendets diarienummer och
- redogöra för dels varför Ni menar att länsstyrelsens beslut är felaktigt, dels hur Ni anser att beslutet skall ändras.

Underteckna brevet, förtydliga namnteckningen och uppge postadress och telefonnummer!

Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Er ståndpunkt, så bör Ni skicka med det.

Ni kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt Er.

OBS!

1. Brevet skall lämnas/skickas till länsstyrelsen och inte till miljödomstolen.

Den ordningen har kommit till främst för att skynda på handläggningen. Länsstyrelsen kan nämligen då, samtidigt med Ert överklagande, sända sina handlingar till miljödomstolen, eftersom miljödomstolen kommer att behöva ha tillgång till dem.

Länsstyrelsens adress och telefonnummer är:

Länsstyrelsen	Telefon
371 86 Karlskrona	0455-870 00 vx

2. Länsstyrelsen måste ha fått Ert brev inom tre veckor från den dag Ni fick del av beslutet annars kan Ert överklagande inte tas upp.

Om något är oklart, så ring eller skriv till länsstyrelsen